Jak mluvit na internetu

Metodické náměty na výukové aktivity

ANOTACE:

Žáci si při zážitkové aktivitě se svými portréty, které formou hry „sdílejí" na internetu, uvědomí, jak se obsah může nekontrolovatelně šířit. Společně formulují, jaká pravidla slušné a nezraňující komunikace by měla platit v reálném světě i online.

VZDĚLÁVACÍ OBLASTI A OBSAHOVÉ VZDĚLÁVACÍ OKRUHY:
ZV a GV: člověk a jeho svět (1. stupeň ZŠ), člověk a společnost, jazyk a jazyková komunikace, umění a kultura, informatika a informační a komunikační technologie

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA:
ZV a GV: MV, OSV

KLÍČOVÉ KOMPETENCE:
ZV a GV: k řešení problémů, komunikativní, sociální a personální, občanské

DOPORUČENÝ VĚK: 8+

CÍLE:

Žáci:

- si uvědomí, že na internetu je všechno navždy
- formulují, proč je i v online prostoru důležité komunikovat ohleduplně a slušně

DÉLKA: 45 min. (včetně projekce filmu)

POMŮCKY:

- papíry A4 pro každého žáka
- psací potřeby
- tabule nebo flipchart
- krabice či jiná nádoba s nápisem „internet"

POSTUP:

1. Vyzveme žáky, aby říkali nahlas, jaká je napadají pravidla slušného chování během komunikace. Jejich postřehy zapisujeme na tabuli nebo flipchart.
2. Následuje projekce dílu seriálu.
   Poznámka: Snímek doporučujeme zhlédnout nejméně dvakrát.
3. Vybídneme žáky, ať krátce zrekapitulují, co viděli. (Nápis „Filip je brambora“ se začal rychle šířit. Co je na internetu jednou publikováno, už nejde vzít zpět.)
4. Rozdáme žákům papíry a vyzveme je, aby namalovali svůj jednoduchý portrét. Žáci obrázek nepodepisují a během aktivity neříkají ani jinak nedávají najevo, který obrázek je jejich.
5. Doprostřed třídy dáme krabici/nádobu, na kterou napíšeme „internet“. Žáci umístí svůj obrázek do krabice. Upozorníme je, že právě “sdíleli svůj obsah na internet”. (Ověříme si, že žáci pojmu „sdílení na internetu“ rozumí, případně pojem vysvětlíme.)
   - Vyzveme je, aby si z krabice vylosovali obrázek a připsali na něj vzkaz.
   - Tento obrázek „přepošlou“ (podají) někomu ze spolužáků. Nyní má každý obrázek, který od někoho dostal, a opět na něj napíší vzkaz (z kterékoliv strany a kamkoliv).
   - Poté žáky vyzveme, aby obrázek umístili opět „na internet” (do krabice) a znovu si vylosovali jiný.
   - Tentokrát obrázek trochu upraví, něco menšího k němu přimalují.
   - Vhodí ho zpět do krabice a každý si naposledy vylosuje obrázek.
6. Vyzveme pět dobrovolníků, ať nalepí obrázky, které drží v ruce, na tabuli. Dalších pět své obrázky zmačká. K vylepeným obrázkům nalepíme nápis: „Osoby, které mají rády špenát.“
7. Ptáme se žáků, kde se nyní nachází jejich obrázek, většina by to neměla vědět. Vyzveme žáky, aby obrázky položili do kruhu na zem. Každý by měl svůj obrázek najít a podívat se na něj.

REFLEXE:

Aktivitu se žáky důkladně rozebereme. Ptáme se: *Co se stalo s vaším obsahem poté, co jste ho umístili na „internet”? Jakým způsobem se šířil? Měli jste kontrolu nad tím, kde se váš obrázek nachází? Jak jste se u toho cítili? Co asi symbolizoval zmuchlaný obrázek? Jak jste se cítili, když se u vašeho obrázku objevil komentář nebo jste byli označeni, že „máte rádi špenát”? Můžeme námi sdílený obsah na internetu uhlídat? Co vše se s ním může stát? Co je třeba si uvědomit, než něco budu sdílet?*

Snažíme se dovést žáky k tomu, aby si uvědomili, že vše, co sdílíme na internetu, se šíří bez naší kontroly a nelze to vzít zpět. Je třeba si řádně rozmyslet, co budeme sdílet. Na závěr se vrátíme k pravidlům slušného chování při komunikaci. Ptáme se: *Jaká pravidla slušného chování při komunikaci platí v běžném životě i v online prostoru?* (Na internetu, stejně jako v reálném životě, platí pravidla ohleduplného chování: Mluvíme slušně. Nikoho neurážíme apod.)

ZKUŠENOSTI Z PRAXE

Aktivitu jsem testovala s 20 žáky druhé třídy. Krátký film se dětem líbil a dokázaly vystihnout jeho hlavní myšlenky. Po filmu byla provedena krátká debata na téma, které se ve filmu objevilo. Žáky hodně bavilo dokreslovat portréty a psát anonymní vzkazy. Byli zvědaví, co a kdo napsal či nakreslil k jejich portrétu. Aktivita byla pro druháky vhodná spíše hraničně, doporučila bych ji pro trochu starší dětí (třeťáky). Téma šlo díky materiálům dobře uchopit.

Aneta Pečonková, ZŠ Kladno, Cyrila Boudy 1188